

Tusagassiuutilerineq C

1. Ilanniartitsissutip inisisimanera

Tusagassiuutilerinerimi sammineqarput assilissat aalasut, kusanartulerinermut, attaveqartarnermut kulturimullu tunngasuni. Ilanniartitsissut assinut aalasunut atuagarsornermik-nalilersuinermik aamma sulinermik-tugassiutilerinermik pullaveqarneq. Ilanniartitsissummi assit aalasut nalilersornissaannut ilinniartut pisariaqartunik sakkussaqartinneqalertarput, taamaalilluni paasissutissat sunniinerillu tugassiutilnik atuisut takusartakkatik misigisinnaaniassamatigit nalilersorlugillu. Ilanniartitsissummi aamma filmini tv-milu tusagassiuutilerinnermut atatillugu takutsitseriaatsit paasisaqarfigineqartarput, taamaalillutik tamatigut, nutaaliorlutik qisuarialeqartarlillu tusagassiuutilnik atuisungussallutik.

2. Ilanniartitsissummi siunertat

Ilisimasat piginnaasallu

Ilinniartut suliaqarfimmi oqaatsit tunngaviusumillu taaguutit ilisimasaqarfigissavat atorsinnaallugillu, taamaalillutik pisuusaartsinermi piviusunillu takutsinermi taakkulu ataatsimoortinneqartarneranni Kalaallit Nunaanni nunallu tamat akornanni tusagassiornerit tunngaviusumik nalilersorninaaniassamatigit, atuagassaqartilerluginit nalilerlugillu. Ilanniartut tassunga atatillugu ajornartorsiutit tusagassiuutit arlapassuartigut uagutsinnut sunniisartut kingunerannik paasisaqassapput ajornartorsiutillu ilaatigut paasillugit.

Ilikkagaqartarnermi sulinermilu piginnaasat

Ilinniartut ilanniartitsissummi sulinermanni, tassunga ilanngullugit suliaqarfimmi teknikikkut suleriaatsit atorlugit, assit aalasut atorlugit namminersorlutik assigiinngiiaartumillu oqariartuuteqarsinnaassapput. Ilinniartut tassunga atatillugu ilaatigut ingerlaqqilluni ilinniagaqarnissaq eqqarsaatigalugu suliaqarfimmi nutaanik piginnaasaqalernissamut suliaqarfimmilu nutaanik ilisimasaqalernissamut tunuliaquteqassapput.

Inuttut inuillu akornanni attaveqaqatigiittarnermi piginnaasat

Ilinniartut suliaqarfimmik tunngaveqarlutik inuit attaveqaqatigiittarneranni suliaqarfimmi piginnaasaqarlutik peqataasinnaassapput aammalu filminik tv-millu peqataallutik, nutaaliorlutik qisuarialeqartarlillu atuisuussapput.

Kulturikkut inuiaqatigiillu akornanni piginnaasat

Ilinniartut tusagassiuutit ingerlatsinerannik inuiaqatigiinnilu pingaaruteqassusiannik ilisimasaqassapput, taamaaliornikkut Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni ineriarnermi namminersorlutik, peqataavillutik ilisimallugulu peqataanissamut tunngavissaqassallutik.

3. Ilikkagassatut anguniakkat imarisaalu

3.1 Ilikkagassatut anguniakkat

Ilinniartut uku piginnaalissavaat:

Atuagarsorneq nalilersuinerlu

- a) filminik tv-milu suliaqarnermik nalilersuinermut atatillugu filmilornermi oqaatsini taaguutit atorsinnaassavaat,
- b) tunngaviusumik isiginnaagassiornermi periaatsit oqaluttuariaatsillu assigiinngitsut nassuiarsinnaassavaat,
- c) piviusut pisuusaartitallu ilisarnaatit nassuiarsinnaassavaat
- d) suliaqariaatsit takutitassiallu assigiinngitsut pingaernerit paasisinnaassavaat
- e) filmimi tv-milu takusassiat atassuteqartissinnaassavaat.

Suleriaaseq

- f) immiussinermi aaqqissuinermilu atortut atorsinnaassavaat,
- g) suleqatigiaarlutik tusagassiutini takutitassialiornerit pilersaarusiorsinnaassavaat ingerlassinnaallugillu,
- h) suleqatigikuutaarlutik tusagassiutinit takutitassiorissamik pilersaarusiorsinnaassapput ingerlatsisinnaassallutilu,
- i) takusassialernermik suliaqarnermi ingerlaernerit assigiinngitsut nassuiarsinnaassavaat,
- j) tusagassiutini takutitassialiornermi ingerlaffinnut atatillugu filmilornermi taaguutit atorsinnaassavaat,
- k) oqariartuut imarisaanut anguniakkanullu naleqqussarsinnaassavaat,
- l) eqikkaalluni takussutissat aamma storyboardit suliarisinnaassavaat,
- m) pissanganartuliornermi periutsit tunngaviit atorsinnaassvaat aamma
- n) takusassiornerup ingerlanneqarnera namminerlu takusassiat nalilersuillutik isummerfigisinnaassavaat.

3.2 Ilinniartitsissutip imarisai pingaernerit

Ilinniartitsissutip imarisai pingaernerit ukuupput:

- a) filmilornermi oqaatsini taaguutit,
- b) pissanganartuliornermi tunngaviusumik tunngaviit oqaluttuarnermilu pissutsit,
- c) piviusunik piviusuusaartitanillu takusassialiornerit tunngaviusumik ilisarnaataat,

- d) suliaqariaatsit takusassiallu assigiinngitsut pingaernerit
- e) takusassiornermik pilersaarusiorneq, tassunga ilangullugit eqikkaalluni takussutissiorneq storyboardilu,
- f) immiussinermi tunngaviit aamma immiussinermi teknikki aamma
- g) aaqqissuinermermi tunngaviit aamma aaqqissuinermermi teknikki.

3.3 Illassutitut ilinniakkat

Ilinniartut taamaallaat pingaarnertut ilinniakkat atorlugit ilikkagassatigut anguniakkat angusinnaassanngilaat. Ilikkagassatut anguniakkat angusinnaaniarlugit ilassutitut ilinniakkat pingaarnertut ilinniakkat atassuteqartilissavaat itisilerlugillu, suliaqarfimmilu paasisat annertusarlugit. Oqaluttuarisaanermi, kulturimi inuiaqatigiinni suliaqariaatsinilu pissutsit ilinniaritsinermut ilanngunneqassapput.

4. Aaqqissuussineq

4.1 Ilinniartitseraatsimi periutsit

- a) Ilinniartitsinerni ilinniartut ilinniakkani qaffasissusiat ilisimasaallu aallaavagineqassapput.
- b) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitsisut ilinniartullu akornani ilikkagaqartarnermi oqaloqatigiittarnerattut sapingnisamik isikkulerlugu.
- c) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitseraatsit assigiinngitsut paarlakaajaanneqassallutik.
- d) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartut soqtigisaat pisariaqartitaallu isiginiarneqassallutik, taaamaalilluni ilinniartut ilinniartitsissutip pissanganartuuneranik, naleqquetuuneranik soqtiginartuuneranillu misigisaqarnissamut periarfissinneqassallutik.
- e) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniagaqarnerup ingerlanneqarnerani sammisanilu ineriertortsinermi ilinniartitsissut siuariarfiusalluni, tassa ilinniartitsissummi oqaatsit oqariartaatsillu ineriertorfiusallutik, taaamaalilluni ilinniartut namminneerlutik suleriaaseqarnissamik ajornakusoortunillu eqqarsartarnissamut piffissap ingerlanerani sungiusarneqassallutik.
- f) ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq inuiaqatigiinnut avatangiiserisanut annertunerpaamik attuumassuteqalersillugu.

Tusagassiutilerinermermi ilinniartitseraatsini pingaarutilimmik tunngaviuvoq, teoriinik- misissueqqissaarluni ilinniartitsinerup tigussaasunik-pilersitsiffiusunik ilinniartitsinermut akutinnissaa. Pingaartinneqarpoq ilinniartitsissutip sammisaasa imminnut atatigiissutut misigineqarnissaat. Teoriinik-misissueqqissaarluni ilinniartitsinermut ilinniartitsissummi oqariaatsit paasinneriaatsillu pilersitsinermi/tunisassiornermi

atorneqartartut ilaatinneqassapput. Tamatumunnga atatillugu tigussaasutigut misilittagaqalertoqassaaq, misissueqqissaarluni sulinermut nuunneqarsinnaasunik.

Ilinniartitsissumik ilinniartitseraatsiniippoq assersuutit malinnaanerillu atorlugit paasiniaanerit aamma teoriinit nalinginnaasuniit inerniliineeriaatsit paarlakaallugit atorneqartarnerat, taamaalillunilu ilinniartitsinermi teoriit-misissueqqissaarnerit tunngavigalugit sulineq aamma tigussaasumik-pilersitsiffiusumik sulineq naligiimmik agguanneqassallutik.

4.2 Suleriaatsit

Kalaallit Nunaanni tusagassiutinik suliaqarfik nunarsuaq avatangiiserisaq suleqatigalugu kalaallit kulturiannik aallaaveqarpoq. Tamanna isumaqarpoq ilinniartut ilinniartitsissut aqquqatigalugu Kalaallit Nunaanni inuaqatigiinni sanimut nunami namminermi inuaqatigiinnik qummullu ammullu nunani tamani inuaqatigiinni suleqateqartuni tugassiutini iliuuserisartakkat paasisaqafigissagaat.

Ilinniartut nalilersuinermi, nutaaliornermi, attaveqaqatigiinnermi inuillu akornanni attaveqaqatigitarneranni piginnaasaat ineriertortinniarlugit ilinniartitseraatsit assigiinngitsut atorneqarnerussapput tassa suliniutinik suleqatigilluni suliaqarnermiit klassimi ilinniartitsinermut.

Atuagarsorluni-nalilersuilluni sulinermi filiminik tv-milu takusassianik takutsineq tunngavineqassapput. Aallartinnermi ilinniartitsisup ilitsersuineratigut ilinniartitsissummi taaguutinik suleriaatsinillu ilinniartut paasisimasaqartilerniarlugit issuaanerit aamma shot-to-shot-imik nalilersuinerit suliarineqassapput. Tamassuma kingorna isiginnaartitsinerit immikkoortui pisulluunnit ataasiakkaat qanimut nalilersorneqassapput, tassani ilinniartut nalilersuinermermi peqataajartuaartinneqassallutik. Kingusinnerusukkut nalilersueriaatsit suleriaatsillu ajornakusoornerit ilinniartut nammineerlutik tapiissutaat pingaartillugit takusassiat ilivitsut suliarineqassapput.

Suliaqarluni sulinerit suleqatigiaartitsilluni suliniutinillu suliaqarnertut ingerlanneqassapput, aammalu ilinniartitsisup ilitsersuineratigut takusassianik ajornanngitsunik naatsunik sungiusarnernik aallarnisoqassalluni. Tamassuma kingorna sungiusaatit takinerulaartut suliarineqassapput, tassani ilinniartut ingerlatsinerup ilaani annertuumi akisussaajartortinneqassallutik. Takusassiat nammineerluni suliaqartoqartalertassaaq, tassani ilinniartitsisoq ilitsuersuisuussalluni siunnersuisuussallunilu, tassani ilinniartut ataasiakkaat ilinniartitsissummi misilitsinnermi atugassamik takusassiamik suliaqassapput.

Ilinniartut assigiinngiirnerat, taakku ilikkariaasiat pisariaqartitaallu isiginiarneqassapput. Ilinniartut ilinniartitsissummi oqaatsinik siulliullugu oqaasillit aappaattullu oqaatsit isiginiarneqassapput.

IT ilinniartitsissummi qitiusumik inissismavoq, suliaqarnermut atuagarsornermullu atatillugu. Atuagarsornermik-nalilersuinermik suliaqarnermi paassisutissanik suliaqarfimmi ilinniakkanik ujarlernermermi, saqqummiinermermi ingerlatitseqqlinermilu IT atorneqassaaq. Takusassiassanik suliaqarnermi oqaasertanik suliaqarnermi takusassiassanik suliaqalinnginnermi paassisutissanik ujarlernermermi aammalu takusassiat suliarereerneranni digitalimik aaqqissuussinermi IT atorneqassaaq.

4.3 Ilanniartitsissummi oqaatsit

Ilanniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilanniartut ilanniartitsissumi oqaatsinik aammalu ilanniartitsissummi oqariaatsinik paasinnittarnerat atuisarnerallu aaqqissuussamik ineriertortinneqarluni. Ilanniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilanniartitsissutit siulianni oqaatsinik oqariaatsinillu ilanniartut piffissap ingerlanerani paasinnilluarsinnaatkiartortillugit atuisinnaalluartikiartortillugillu.

4.4 Ilanniartitsissutinut allanut atassuteqartitsineq

Taamaaliortoqarsinnaatillugu ilanniartitsissutit ilanniartitsissutillu immikkoortui allat suleqatigiissutiginneqassapput. Taamaaliornikkut ilanniartut tusagassiutilerinermit ilanniartitsissummillu assigiinngitsorpassuarnik imalimmik paasinninnerat annertusarneqassaaq, taassani oqaluttuarisaanermi, kulturimi, inuiaqatigiinni kusarnartuliornermilu pissutsit ilanngunneqassallutik.

5. Nalilersuineq

5.1 Ingerlaavartumik nalilersuisarneq

Ilanniartut killiffiannik ilanniartitsinermillu ingerlaavartumik nalilersuinermi ilikkagassatut siunertat tunngaviupput. Ilanniartut ataasiakkaat ilanniartitsissummi killiffimminnik ilisimatinneqartassapput.

Atuagarsorluni-nalilersuilluni ilinniarneq aamma ilanniartitseriaatsit suleriaatsillu ilinniakkanik ingerlatsinernut ataasiakkaanut naleqqussakkanik apeqqutinik akisilluni immersugassat, misilitsinnerit oqaloqatigiinnerilluunniit atorneqassapput. Tamanna aqqutigalugu ingerlaavartumik nalilersuineq ilanniartut ilanniartitsissummi ineriertornerminnik qisuarciartittarnissaannut tapersiissaaq.

Takussutissanik suliaqarnerit tamarmik holdimut/klassimut tamarmiusumut takusassianik ataatsimut takutitsinermik naggaserneqartassapput. Tamassuma kingorna takusassiat nalilersorneqartassapput, taamaalilluni suleqatigiit ataasiakkaat ilanniartitsisorlu ataatsimoorlutik takusassianik tamarmiusunik nalilersuinermi peqataassallutik. Aammattaaq suleqatigiit ataasiakkaat ilanniartitsisoq peqatigalugu namminneq takusassiornermik ingerlatsinerminkin nalilersuisassapput. Ilanniartitsissutit akornanni ingrerlatsinermi ataatsimut aaqqissuinermeri nalilersueriatsimik toqqaaneq ilaavoq.

5.2 Misilitseriaatsit

Suleqatigiinnik oqaluttariarsorluni misitsittoqassaaq taannalu immikkoortunik marlunnik imaqrpoq tullerillugit ingerlanneqartussat.

Immikkoortumi siullermi soraarummeertup tusagassiutinut takusassiaa kingulleq, takuuk immikkoortoq 4.2, tunngavigineqassaaq, tassani soraarummeertup takusassiami immikkoortut pingarnererit nassuiassallugit oqallisigissallugillu, aammalu soraarummeertup takusassiaa pillugu soraarummeertup soraarummeertitsisullu akornanni itisiliilluni oqaloqatigiittoqassalluni.

Immikkoortup aappaa tassaavoq atuagarsornermi-nalilersuinermi ilikkagassatut anguniakkanik misilitsinneq, takuuq immikkoortoq 3.1, aammalu filmimik tv-milu takusassiamik issuakkamik siusinnerusukkut misissorsimangnisamik imalik suliassaq tunngaviussalluni. Issuagaq annerpaamik minutsinik arfineq marlunnik sivisussuseqassaaq aammalu filmimut tv-milu tusagassiaq pillugu ilinniartitsinermi atuagarsornermik-nalilersuinermik immikkoortumi suliamut atassuteqassalluni. Issuagaq malitseqartineqassaaq tunngavigisanik pisariaqartunik immaqalu najoqqutassiilluni apeqqutinik imaqassaaq.

Piffissaq piareersarfissaq tamarmi minutsit 30-t missaaniissaq, piffissarlu soraarummeerfik soraarummeertumut ataatsimut minutsit 30-t missaanissalluni.

Imminut ilinniartittut

Imminut ilinniartittut videomik takusassiaq aaqqissugaq minutsinik 3-5 minutsinik sivisussusilik tusagassiutini takusassiornermik soraarummeernermermi aallaavittut saqqummiutissavaat. Soraarummeernerup taassuma misilitsinnermi immikkoortoq siulleq taarsissava. Misilitsinnermi immikkoortup appaani atugarsornermi nalilersuinermilu atuagarsorluni ilinniakkat minnerpaamik pingasut oqaatigineqassapput. Filmit elektroniskinngorlugulu tusagassiutit oqaatigisani ilaassapput. Atuagarsorluni ingerlatsimut tusagassiutinut takusassiap saniatigut oqaasertat minnerpaamik quppinnerit 100-nik annertussuseqartut saqqummiunneqassapput.

5.3 Nalilersuinermi tunngaviit

Nalilersuinermi soraarummeertup ilinniartitsissummi anguniakkanik qanoq annertutigisumik angusinera tunngavigalugu nalilersuisoqassaaq. Misilitsinerup immikkoortuani siullermi nalilersuinermi uku pingaartinneqassapput:

- a) soraarummeertup takusassiami immikkoortunik pingarnernik nassuaasinnaassusia,
- b) assitaasa nipaatalu ilusilersonerat,
- c) takusassiap siunertaata, imarisata, isikkulersornerata anguniakkallu imminut atanerat,
- d) filmimi oqaatsinik sunniutaasunik toqqaanermik tunngavilersuisinnaassuseq aamma
- e) nammineq takusassiamik takusassiamillu suliaqarnerminik nalilersuilluni-qisuarialteqarluni isummersinnaassuseq.

Misilitsinnerup aappaanik nalilersuinermi soraarummeertup ukunninga piginnaasai nalilersuinermi pingaartinneqassapput:

- a) soraarummeertup issuakkami suliassamiittumi immikkoortuni pingaarutilinnik saqqummiisinnaassusia
- b) filmimi oqaatsinik sunniutaasunik tunngavilersuineq,

- c) pissangartuliornermi ajornanngitsumi takutsitseriaatsimilu pissutsinik nassuaaneq aamma
- d) issuakkamik ilinniarsimasanut atassuteqartitsineq.

Misilitsinnerup immikkoortuani siullermi aappaanilu ataatsimut nalilersuineq tunngavigalugu karakteriliisoqassaaq.